

naar een teekening van wijlen den beroemden J. Wolf. De prijs van beide deelen te zamen is 25 shillings (= f 15).

Het boek heeft een uitstekend onthaal gevonden in de ornithologische wereld, iets wat trouwens door des schrijvers naam van te voren gewaarborgd was. Het eenige wat er op aan te merken valt, is dat de auteur, evenals de meeste zijner landgenooten, zich niet bedient van de nomenclatuur gelijk die naar internationale regelen is vastgesteld en daardoor aan degenen der lezers, die niet voldoende in de synonymie zijn ingewijd, eenige moeite zal bezorgen. Van overwegenden aard is dit bezwaar evenwel niet.

Neerlangbroek, Juli 1903.

SNOUCKAERT.

„Diepzee-onderzoekingen.”

Op Donderdag 19 November woonde ik eene leerzame lezing bij, uitgeschreven door het Hieldersch Comité voor Volkslezingen. Als spreker trad op Dr. H. C. Redeke met het onderwerp „Diepzee-onderzoekingen.” Naar mijne meening behoort ook dit onderwerp tot de Natuurlijke Historie, en daarom nam ik mij voor, den lezers der *Levende Natuur* een beknopt overzicht te geven van genoemde lezing.

Het onderzoek van de Noordzee, zooals dat op het oogenblik door de gezamenlijke haar omringende staten geschiedt, is geen diepzee-onderzoek, wijl de diepte der Noordzee verre beneden de 300 à 400 M. blijft. Dieper dan 400 M. beneden de oppervlakte van het water dringt geen lichtstraal door, wat met gevoelige photographische platen is aangetoond.

In de diepten van den Atlantischen Oceaan, die tot 5000 M. gaan, is het dus eeuwige nacht; men zou dus meenen, dat planten en dieren daar niet kunnen leven, omdat licht een der eerste levensvoorwaarden is. Tot 1845 was men dan ook algemeen van oordeel, dat in de diepzee (beneden 400 M.) ook geen dieren werden aangetroffen. Wel was door een Engelsch onderzoeker in de Baffinsbaai uit eene groote diepte reeds in 1818 een zonderlinge visch opgehaald, doch dit was men schijnbaar weer vergeten. Toen 3 jaar na het leggen van den grooten transatlantischen telegraafkabel, een gedeelte wegens braak moest worden opgehaald, vond men dit bezet met allerzonderlingste diertjes. Uit dit feit bleek dus, dat ook op zeer groote diepte (2000 à 3000 M.) levende wezens worden aangetroffen. Sedert dien tijd is men toen aan het onderzoeken gegaan en de Staten beijverden zich om 't meest, expedities voor diepzee-onderzoek uit te zenden.

Hierna behandelde de heer Redeke de levensomstandigheden der op groote diepte levende dieren, waaavan ik het volgende kan weergeven.

Dieren, welke steeds in een groote duisternis leven, zullen volgens veler meening blind moeten zijn en ook geen oogen bezitten. Bij onderzoek is echter gebleken, dat de meeste visschen, welke men ophaalde, grooter oogen bezitten dan die welke op minder groote diepte leven.

Verder merkte men op, dat zij een' verbazend grooten bek hebben, terwijl het overige gedeelte van het lichaam grootendeels staart is. Volgens spreker hadden zij een wel wat „hongerig” voorkomen. Meermalen vond men in de netten, behalve vele zonderlinge wezens, ook zulke visschen, welke dan terstond hunnen honger stilden, door een groote slachting onder de diertjes aan te richten; zoodoende ging er veel voor het onderzoek verloren.

Reens eerder heb ik gezegd, dat genoemde visschen verbazend groote oogen hebben, en toch is daar beneden nacht. Vele hebben echter op den kop een orgaan, bestaande uit een' langen steel met een breeden kop, die het vermogen heeft licht uit te stralen.

Ten slotte deelde de heer Redeke enkele resultaten van verschillende onderzoekingen mede. Ook die van prof. Weber, den leider der Nederlandsche Siboga-expeditie, welke tot taak had de wateren der Oost-Indische Archipel te onderzoeken. Spreker gaf met behulp van eene groote tooverlantaarn nog eenige photographische opnamen te zien, verschillende diepzeedieren voorstellende van allerzonderlingste vormen.

Helder.

JOH. S.

Vliervlinder.

De 8ste Aflevering *D. L. N.* van dezen jaargang, waarop mijn vader geabonneerd is, doorlezende, vind ik op de eerste kolom van bl. 33, vermeld, dat rupsen van *Bombyx*

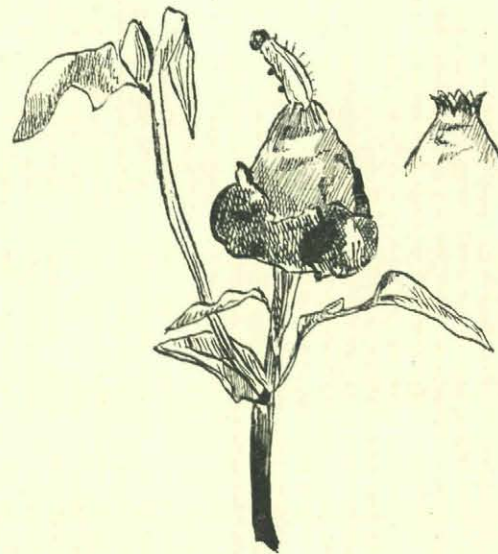
rubi, niet verpoppen, tenzij zij eenigen tijd aan de vorst zijn blootgesteld geweest. Hoewel het verre van mij zij, de waarheid dezer bewering te willen wederleggen, kan het U misschien belang inboezemen, dat deze regel aan uitzonderingen onderhevig schijnt te zijn. Eenige jaren geleden kweekte ik een 6-tal rupsen van deze soort op, in een kamer, waar de temperatuur nimmer beneden 0° is geweest, niettemin groeiden de dieren voorspoedig, verpopten zich en leverden 5 gave vlinders. Misschien is 't geval de vermelding in *D. L. N.* waard.

Scheveningen.

F. PFEIFFER.

Zoo komen de snoepers te pas!

'n Aardig geval dezer dagen in den tuin. Een rups had zich te goed gedaan aan de rijpe zaden van een Avond-koekoeks-bloem. Toen zijn buikje vol was, wilde hij zich verwijderen; maar juist begon het te regenen en, toen hij reeds halver-

Teekening van J. W. v. d. HEIDE.

wege buiten de doosvrucht was gekomen, sloten de tanden daarvan zich door het vocht zoo stijf, dat hij niet heen of terug kon, maar als in een klem gevangen zat. Eerst toen bij het uitdrogen binnenshuis de tanden zich weer naar buiten kromden, kon sinjeur ontsnappen. H. W. H.

Naar aanleiding van het vogelkundig verslag.

Gezien in uw tijdschrift (vervolg van bladz. 150) Ornithologische waarnemingen van 1 Mei 1901-30 April 1902 van Baron Snouckaert van Schouenburg, wil ik aangaande *Saxicola Stapazina* (Tem) of tapuit met groote keelvlak nog een en ander mededeelen.

De heer Snouckaert is van de zaak nog niet zeker en zegt: ik beschouw het aanwezig zijn nog niet vast, want er is nog geen „Belegstuk.”

Indien de heer S. was gekomen toen ik schreef, had Z. Ed. ze persoonlijk *kunnen zien* en zoude dan de zaak geheel anders zijn geweest. Ik heb ze toen meerdere malen waargenomen en op dat terrein had ik geen machtiging, om te kunnen verzamelen. Het zoude mij inderdaad alle ambitie wegnemen om iets mede te deelen, om van alles direct een „Belegstuk” te hebben is ten eenenmale onmogelijk. Thans kan ik echter omtrent *saxicola stapazina* nog het volgende mededeelen.

In de onmiddellijke nabijheid van Nijmegen, gem. Groesbeek, heeft de WelEd.Geb. heer J. v. Houweninge — het van ouds bekende prachtig gelegen Marienbosch met vele omliggende terreinen — 100 H.A. gekocht. Dit terrein is over het geheel zeer hoog gelegen, ongeveer 50 M. + A.P. — de bodem bestaat hoofdzakelijk uit zandgronden — met uitgestrekte kiezel en leemlagen en is begroeid met eiken en dennenhout en veel heide, terwijl er niet zeer veel hout is. Genoemde heer v. H. heeft mij volle machtiging gegeven onderzoekingen te kunnen doen, zooals ik zulks verlang,